

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับตำแหน่งศาสตราจารย์ประจำว่าเป็น
ตำแหน่งติดตัวหรือไม่ (กรณีมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖
แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔)

มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้มีหนังสือ ที่ ทม ๐๙๐๑/๗๔๑๐ ลงวันที่ ๒๖
ธันวาคม ๒๕๒๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีข้อสงสัย
ในปัญหาข้อกฎหมายว่า ตำแหน่งศาสตราจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นตำแหน่งข้าราชการ
พลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมาย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๙) ข้อ ๑๑ (ก) (๑) และข้อ ๒๔
(๑) ว่าเป็นตำแหน่งที่ติดตัวหรือไม่ เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งจะยังคงถือว่าผู้นั้นยังคงเป็นศาสตราจารย์
เช่นเดียวกับชั้นยศของทางทหารหรือตำรวจหรือไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากตำแหน่งดังกล่าวไม่ได้กำหนด
ในเรื่องการพ้นจากตำแหน่งไว้และเป็นตำแหน่งที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเช่นเดียวกัน
มหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงใคร่ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวด้วย
เพื่อจะได้ถือปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณา
ปัญหาที่ขอหารือมาแล้ว มีความเห็นว่า ข้อ ๑๑ ของกฎหมาย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๙) ออกตาม
ความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๐๗ ได้กำหนดให้
ตำแหน่งศาสตราจารย์เป็นตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่สอน วิจัย และ
ให้บริการทางวิชาการ และตามมาตรา ๓๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.
๒๕๑๔ ศาสตราจารย์ที่เป็นคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือ
ศาสตราจารย์พิเศษก็ได้ ความแตกต่างระหว่างศาสตราจารย์ประจำและศาสตราจารย์พิเศษอยู่ที่ว่า

^๑ข้อ ๑๑ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้

- (ก) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่สอน วิจัย และให้บริการทางวิชาการ ได้แก่
- (๑) ศาสตราจารย์
 - (๒) รองศาสตราจารย์
 - (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 - (๔) อาจารย์

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๓๕ คณาจารย์ในมหาวิทยาลัย มีดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือศาสตราจารย์พิเศษ
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

ศาสตราจารย์ประจักษ์นั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญของมหาวิทยาลัยรามคำแหง แต่ศาสตราจารย์พิเศษนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญของมหาวิทยาลัยรามคำแหง"ผู้จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ไม่ว่าจะเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือศาสตราจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยรามคำแหงจะต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗^๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔ เมื่อศาสตราจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยรามคำแหงมาจากข้าราชการพลเรือนสามัญของมหาวิทยาลัย หากบุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการของมหาวิทยาลัย ความเป็นศาสตราจารย์ประจำย่อมสิ้นสุดลงไปด้วย อย่างไรก็ตาม การแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดให้เป็นศาสตราจารย์เป็นการยกย่องและแสดงถึงการยอมรับความสามารถของบุคคลดังกล่าวในทางวิชาการ ซึ่งความสามารถในทางวิชาการนั้นย่อมจะยังคงอยู่ แม้ว่าผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งศาสตราจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยไปแล้ว มาตรา ๓๖^๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๑๔ จึงกำหนดให้ศาสตราจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยที่พ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิดเป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณโดยอัตโนมัติเพื่อเป็นการยกย่องศาสตราจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปแล้วให้เป็นศาสตราจารย์อยู่เช่นเดิมต่อไป ดังนั้น เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญของมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์ประจำพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการในมหาวิทยาลัยแล้ว ย่อมจะเป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณทันทีโดยผลของกฎหมาย และย่อมจะสามารถเรียกตนเองว่าศาสตราจารย์ต่อไปได้

^๕มาตรา ๓๕ ศาสตราจารย์พิเศษนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญของมหาวิทยาลัย

^๖มาตรา ๓๗ ศาสตราจารย์ต้องมีคุณวุฒิต่างนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(๒) ได้ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีในมหาวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(๓) ได้ปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(๔) ได้ปริญญาจากมหาวิทยาลัย หรือได้ปริญญาหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดีเป็นพิเศษในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

^๖มาตรา ๓๖ ศาสตราจารย์ประจำซึ่งพ้นตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิดให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ

(ลงชื่อ) อมร จันทรสุมบูรณ์
(นายอมร จันทรสุมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เมษายน ๒๕๓๐